

STENSKA FOTOGRAFIJA

Avtorice: Viktorija Peternel, Michelle Vidovič in Eva Koren

Mentor: izr. prof. dr. Blaž Šeme

Sodelujoči: Tim Topić

Tim Topić, študent grafičnega oblikovanja UL ALUO, je v prostorih ALUO na Dolenjski cesti 83 v študijskem letu 2022/23 eksperimentalno razvil 180 × 200 cm veliko fotografijo na steno. Tri študentke Oddelka za restavracijsko umetnost so pod mentorstvom dr. Blaža Šemeta pristopile k izzivu, da se fotografijo snema s stene in prenese v galerijski prostor.

Uporabljeni materiali umetnine (fotografska želatina, emulzija s srebrovimi halogenidi) so občutljivi na visoko temperaturo ter na stik površine z vodo in kovinskimi ioni, saj ti povzročajo kemijske reakcije. Na posebej pripravljenih, od originala ločenih testnih površinah, smo raziskovali, katera topila so za umetnino varna. Le aceton ni povzročal nabrekovanja ali razbarvanja na emulziji ali želatini. Med testiranimi materiali za lepljenje gaze na lice je bil najustrežnejši polivinil acetatni homopolimer v etilacetatu.

Najprej smo sneli testne površine in šele po tem samo fotografijo. Zaradi zgradbe stene, ki je imela na spodnji polovici manj plasti beleža kot na zgornji, smo zgornji del fotografije lahko sneli s tehniko *stacco*, spodnji del pa s tehniko *strappo*. Ta del je med postopkom utrpel poškodbe, saj se slikovna plast mestoma ni dovolj dobro oprijela gaze. Snete testne površine smo z različnimi lepili in maltami pritrdili na različne tipe nosilcev, med katerimi smo se na koncu odločili za ekstrudiran polistiren s prevleko na osnovi cementa in steklenih vlaken. Hrbet snete fotografije smo obdelali in zaščitili z raztopino PVAc v etilacetatu. Na plošči novega nosilca smo nanесли izbrano malto nevtralne barve in namestili fotografijo, ki smo jo pred tem prerezali na dva dela (glede na tehniko snemanja). Gazo in lepilo smo z lica fotografije odstranili s celuloznimi obkladki z acetonom.

Pri prezentaciji smo se odločili za minimalističen pristop in popolno avtentičnost umetnine. Poškodbe so znak, da je delo preživelo nekaj agresivnega. Z avtorjem smo v okviru projekta ves čas komunicirali in skupaj izbrali materiale in tehnike izvedbe. Na vodenju po razstavi *Tim Topić: O steni* v Mali galeriji banke Slovenije smo predstavili celoten proces in izvedli strukturirani intervju z avtorjem.

Topićeva umetnina z naslovom *Stena* je pozvala k sodelovanju med oddelki ALUO, k preizkušanju različnih kombinacij materialov in k prepletu konservatorsko-restavratorskih metodologij s sodobno umetnostjo.

Slika 1: Stena pred snemanjem fotografije.

Slika 2: Potek snemanja fotografije, od leve proti desni: Viktorija Peternel, Eva Koren, Michelle Vidovič, Tim Topić.

Slika 3: Stena po snetju fotografije.

Slika 4: Sneta fotografija na novem nosilcu razstavljena na razstavi *Ponjava 4*.

